

★ GROEP 4 ★ 10 TOT 12 JAAR

FLORIS OUDBLOED
Stefan Boonen
Tom Schoonoooghe (ill.)
Van Halewyck
(door Emilie Vanpeteghem)

OVER DE MAKERS

Stefan Boonen groeit op in het Limburgse Hamont-Achel. Hij studeert houtbewerking, bijzondere jeugdzorg en orthopedagogie. Na zijn burgerdienst gaat hij in Leuven wonen en werken als opvoeder. Hij is er één van de oprichters van Artforum een vereniging die jongeren en kunst bij elkaar wil brengen. Hij is ook één van de bezielers van het literaire tijdschrift *Zulma* en van theatergezelschap *De Goesting*. In 1999 wordt hij voltijds auteur. Sinds 2000 heeft hij meer dan 80 boeken voor kinderen tussen 3 en 15 jaar geschreven. Het oeuvre van Stefan Boonen is uitgebreid en divers. Hij schrijft prentenboeken, voorleesboeken, boeken voor eerste lezers, informatieve boeken, verhalen... Evenmin pint hij zich vast op één onderwerp of één stijl. Sommige boeken zijn grappig, spannend en avontuurlijk, andere boeken behandelen ernstige onderwerpen zoals zelfmoord en armoede. Behalve boeken schrijft Stefan Boonen ook teksten voor theater, maakt hij theaterproducties, geeft hij af en toe schrijfcursussen en vertelt hij vaak over zijn werk in scholen en bibliotheken. Zijn boeken zijn onder meer vertaald in het Frans, Duits, Fins en Zweeds.

(<http://jeugdliteratuur.org/auteurs/stefan-boonen>)

foto: Koen Broos

Na een jaar les van Tom Schamp aan het Sint-Lucasinstituut in Antwerpen, krijgt **Tom Schoonoooghe** echt zin in meer illustratiewerk. Uit zijn jeugd herinnert hij zich vooral kleurrijke momenten uit de strips van Kuifje, de Tiny-boeken van zijn zus, de Mundial '82, Lago di Trasimeno, Jommeke, Guust Flater, het boek Dokter doet niet pijn, juf Martine, Ernie & Bert, zijn wereldbol... In 2004 richt Schoonoooghe een theatergroep op met vertelster Britt van Marsenille en Antoon Offeciers. Samen willen ze kinderen stil krijgen met verhalen, beelden en muziek. Ze maken onder meer de voorstellingen 'Prinses zkt. Ridder' en 'Appartemenen', die later ook in boekvorm verschijnen. Voor de Vlaamse regering verzorgt Schoonoooghe campagnes, bijv. over zelfmoordpreventie, met animaties, een affiche, advertenties... Na zijn studies is hij een van de laureaten van de illustratiewedstrijd Vlaamse Reuzen. Hij noemt het zijn start, want er volgden losse tekenopdrachten voor verschillende tijdschriften. Zijn eerste boeken waren naar eigen zeggen experimenten, zoektochten naar nieuwe stijlen. In 2001 werkte hij mee aan een tekenrubriek op Ketnet, genaamd *Kniebel*, met 2 tekenboeken als resultaat. Intussen heeft Schoonoooghe al heel wat illustraties bij verhalen van andere auteurs gemaakt, maar ook eigen prentenboeken. Tom Schoonoooghe houdt van felle potloodkleuren. Zijn illustraties zijn vrolijk, speels en hebben vaak een dubbele bodem. Je ziet in zijn lijnvoering wel wat raaklijnen met kunstenaars als Miro en Picasso die hem sterk boeien.

(<http://jeugdliteratuur.org/auteurs/tom-schoonoooghe>)

1. EERSTE INDRUKKEN

Vooraf

- Sprak de omslagillustratie je aan? Werd je nieuwsgierig?
- Is het een boek dat je aandacht zou trekken in de boekhandel of bibliotheek?
- Wat was je eerste indruk van dit boek voor je het verhaal las?

Vragen over het verhaal

- Vind je het onderwerp interessant? Wat denk je als je het woord maffia hoort?
- Is het verhaal voorspelbaar of juist helemaal niet? Vind je het origineel?
- Wilde je verder lezen? Wilde je weten hoe het verder ging en hoe het zou eindigen? Waarom (niet)?

2. BESPREKING VERHAALELEMENTEN

Personages

Dit verhaal bevat een boeiende mengeling van personages. Ze hebben allemaal een duidelijke rol en typische kenmerken. Op de eerste pagina staat een illustratie met de voorstelling van de personages (p.3). Kopieer die illustratie en bespreek met de juryleden de belangrijkste personages.

Zoek naar citaten of gebeurtenissen in het boek die het karakter of de gevoelens van de personages typeren. Bespreek ze samen met de juryleden. Ontdek zo samen met hen de personages uit dit verhaal en hoe de juryleden tegenover hen staan.

Bijvoorbeeld:

- Floris: Onopvallend type. Donkere krullen. Blauwe ogen. Geeft niet graag spreekbeurten (p.15)
- Marcelus August Oudbloed: Goede vader. Slechte chauffeur. Dromer.
- Evita Oudbloed, Heleen Oudbloed: Moeder en zus van Floris
- Martine Martina Oudbloed: Tante van Floris. Hoofd van de familie.
- Davy Doksels: 'vader' van Floris. Tuinman. Houdt van verre planeten. Kijkt graag naar quizen en documentaires. Heeft een hekel aan fietsen. (p.27)
- Belinda Andermans: 'moeder' van Floris. Houdt van rustige zondagen. Keukenassistente. Gaat niet graag met vakantie (p.27)
- Suzy Roupchooft: Big Suzy. Voormalig lid van de familie. Circusartieste
- Wilman Pandanen (meneer Panda): fietsenmaker. Strafbld. Groot hart. In de gevangenis gezeten, waarvan vier jaar voor feiten die hij niet gepleegd heeft (p.81)
- Jim Alie: Lichtgewicht bokser. Lid van de familie.
- Edwald Florian Oudbloed: stamvader
- Jitta Gamitsj: weglloopster. Dochter van een kunstkenner.

Uitgebreidere bespreking van de personages

Noteer de namen van de personages op aparte bladen. Vraag de juryleden om alles wat ze over hen weten op de bladen te schrijven. Ga daarna een gesprek aan over het desbetreffende personage en de gebeurtenissen die ze beleven.

- Welk personage vind je het leukst en waarom?
- Zijn er te veel of te weinig personages in het verhaal? Waarom?
- Welke invloed hebben de personages op elkaar?
- Zijn alle personages even belangrijk? Zou je een personage kunnen weglaten? Waarom (niet)?
- Wat weet je over dit personage?
- Wat vind je van dit personage?
- Hoe zou je dit personage omschrijven?
- Zou je je met dit personage kunnen identificeren of liever met iemand anders? Kan je ook aangeven waarom?

Tijd en vertelperspectief

- Hoelang duurt dit avontuur van Floris? (Dit verhaal speelt zich in drie weken af, van 18 december tot 7 januari.)

- Zouden jullie graag nog over een andere periode uit het leven van Floris of De Familie willen lezen? Welke periode dan? (Misschien iets over het leven van zijn ouders. Toen Floris nog een peuter was?)
- Zouden jullie graag het verhaal van een ander personage lezen?

Geloofwaardigheid

- Dit verhaal bevat een aantal bijzondere gebeurtenissen. Stellen de juryleden zich hier vragen bij? Of kan de auteur zo goed schrijven en vertellen dat het verhaal geloofwaardig blijft? (Bijvoorbeeld: Advertentie in de krant 'Wie wil voor mij zorgen?' p.10, hoe Floris uit het ziekenhuis verdwijnt, hoe hij het schilderij terughangt, dat zijn adoptievader echt gelooft dat hij ontvoerd werd door buitenaardse wezens,...)
- De gebeurtenissen volgen elkaar in een snel tempo op. Stoort dit de juryleden of brengt het juist vaart in het verhaal?
- Het verhaal nodigt uit om tussen de regels te lezen. De auteur laat de lezer zelf nadenken over bepaalde zaken. Hebben de juryleden dat ook zo ervaren?

Illustraties

Kopieer verschillende illustraties uit het boek.

p.4-5: zwarte auto, p.17: Floris, p.25, p.32-34, p.42: Vindeling, p.74-75, p.77, p.80, p.84: ontmoeting Martina, p.89, p.97: Jitta en Floris, p.110, p.126, p.138-139: Tegenovergestelde inbraak.

Je kan aan de hand van de illustraties ook de verschillende gebeurtenissen uit het verhaal bespreken.

- Kennen de juryleden illustrator Tom Schoonooghe en zijn typische tekenstijl?
- Wat vinden jullie van de illustraties in het boek?
- Passen de illustraties bij het verhaal?
- Vertellen de tekeningen wat er in het verhaal gebeurt? Sluiten ze aan bij de sfeer van het verhaal?

'De illustraties van Tom Schoonooghe in vooral donkere tinten geven het verhaal een melancholische tint. Prachtige tekeningen die elk op zich een eigen verhaal binnen het geschreven verhaal vormen!'

(<http://www.pluizer.be/kinderboeken-jeugdboeken/floris-oudbloed>)

- Zijn de juryleden het hiermee eens? Waarom wel? Waarom niet?

3. BESPREKING GEBEURTENISSEN EN THEMA'S

De Familie versus Het saaie Leven van de onopvallende Floris

Maak twee groepen: 'De Familie' en 'Het saaie leventje van Floris'

Je kan de spreekbeurt van Floris uitprinten (p.31) en het lijstje (p.123). Start een gesprek. Schrijf citaten op kaartjes, plak ze bij de juiste 'familie' en bespreek ze met de juryleden.

- 'Er is iets met dat kind.' (ouders bankovervallers/ adellijke familie/ zoon popartiest/ ongewenst kind p.8)
- 'Zijn adoptieouders zijn niks bijzonders en hij is dat ook niet. Gewoon een jongen. (...) Hij is wie hij is.' (Floris, p.27)
- 'Doe maar gewoon, dat is al gek genoeg.' (adoptievader, p.27)
- 'Het kon dus nog erger. Normaal was hij een boef geweest. Een misdadiger. Een afschuwelijk idee is dat.' (p.35)
- 'We moeten het zien als een investering' (p.39, hoe kwam hij bij zijn saaie ouders?)
- 'Ben jij wel geschikt voor De Familie' (p.111)
- 'Anders had je voor eeuwig en eeuwig in een weeshuis gewoond. Dan was je arm. Hongerig. Alleen.'
- 'Je bent niemands hondje.' (p.123)
- tattoo: zwarte cirkel met een streepjeslijn eromheen (p.29)
- 'Stel dat de politie te weten komt dat jij een gestolen kind bent. Wat zullen ze dan met je doen? Waar kom je dan terecht?' (p.92)
- 'Je moet leren denken als een Oudbloed.' (p.49)
- Waar hoort Floris thuis volgens jullie? (Bij De Familie? Bij meneer Panda of Suzy? Bij Jitta? Bij zijn ouders?)

- Wat vinden jullie van De Familie? En van zijn zagezegde ouders? Hoe behandelen ze hem?
- Wat vinden jullie van de maffia? Zou jij bang zijn van zijn tante? Of van Floris zijn papa? Of zijn grootvader?
- We lezen in het verhaal dat je niet zomaar uit De Familie stapt. Hoe kan dit wel? (onschuldig naar de gevangenis gaan of je uitkopen)

Ongeval

Kopieer de illustratie op pagina 48 en schrijf er volgende citaten in. Start een gesprek.

- 'Afschuwelijk ongeval. Familie komt om bij achtervolging. Vader, moeder en dochter.' (p.7)
- 'Raar, dat één gemiste bocht zo veel verschil maakt.' (p.120)
- 'Moet hij zich nu verdrietig voelen? (...) Hij herinnert zich niks.' (p.47)
- 'Wat denk je nu? Wat voel je nu?' (p.49, Suzy)
- Kan één moment alles bepalen?
- Hoe zou zijn leven eruit zien mochten zijn ouders en zus nog leven?
- Illustratie p.57, p.56-60: het verhaal van papa.
- Moet Floris zich verdrietig voelen bij het verlies van zijn familie? Begrijpen jullie dat hij zich afvraagt hoe hij zich moet voelen?

Kunstwerk De Fietser, T.L. Scheunkijker

- Wat vinden jullie van dit beroemde kunstwerk?
- Bestaat dit kunstwerk echt of is het helemaal verzonnen voor dit verhaal?
- Zouden jullie veel geld neertellen voor een mooi schilderij?

Tegenovergestelde inbraak

Kopieer de illustratie op p.138-139 (illustratie schilderij terughangen: tegenovergestelde inbraak)

- Wat vinden jullie van Floris zijn plan?
- Zouden jullie het schilderij ook terughangen of zouden jullie het proberen verkopen?
- Past deze beslissing bij het karakter van Floris?

Om over na te denken

Schrijf deze citaten op kaartjes en bespreek ze met de juryleden

- 'Alles kan, Floris. Heb je dat nog niet begrepen? Alles kan.' (p.109)
- 'Het is altijd ingewikkeld' (p.78)
- 'Het is toch opwindend om zulke plannen te bedenken?' (p.91, Martina)
- 'Een mens moet voelen dat hij leeft.' (p.92, Martina)
- 'Er zijn mensen die vinden dat er bij iedere vraag een antwoord hoort. Onzin. Waarom zou een mens alles willen weten?' (p.40)
- 'Nee Floris, je bent Harry Potter niet.' (p.65, Snappen jullie de vergelijking met Harry Potter?)
- 'Een propere lei schrijft het best.' (p.9)

Einde

Bespreek volgende citaten:

'Een toekomst waarin je zelf gelooft. Zie je wel dat hij een goede keuze heeft gemaakt. Hij is geen boef, hij is geen circusartiest. Wat dan wel?' (p.132)

'Wij zwijgen, jongen. Op ons kun je rekenen.' (p.154)

- Wat vinden jullie van het einde?
- Zouden jullie net als Floris terug naar zijn saaie ouders en saaie leventje gaan? Of zouden jullie voor een ander leven kiezen?
- Zijn adoptievader behandelt hem nu wel als een heel bijzonder kind. (Wat een eer. Wat een bijzonder kind (p.154)) Waarom? Denken jullie dat Floris het nu beter gaat hebben?
- Denken jullie dat De Familie Floris nu met rust zal laten? Zal hij ooit nog in contact komen met De Familie? Wat gebeurt er met meneer Panda en Suzy?
- Wat vinden jullie van de vriendschap tussen Jitta en Floris?

- Vragen jullie je af wat welke avonturen Floris nog gaat beleven?

4. **EINDOORDEEL**

Recensies

Je kan uit recensies stukjes halen om met de juryleden te bespreken. Zijn ze het met de recensent eens of toch eerder niet? Schrijf ze op kaartjes en laat elk jurylid er een uitkiezen om te bespreken

- 'Dat de auteur gezegend is met veel taalgevoel en een rijk woordgebruik heeft, staat buiten kijf. Zinnen als "met een stem idee die knispert van ergernis" en "er kraakt een tak, het gras zingt en de eend zwijgt" zijn slechts enkele voorbeelden van de vele taalversiersels die het boek rijk is. Voor liefhebbers van de Nederlandse taal zeker een aanrader!' (<http://www.pluizer.be/kinderboeken-jeugdboeken/floris-oudbloed>)
- 'De illustraties van Tom Schoonooghe in vooral donkere tinten geven het verhaal een melancholische tint. Prachtige tekeningen die elk op zich een eigen verhaal binnen het geschreven verhaal vormen!' (<http://www.pluizer.be/kinderboeken-jeugdboeken/floris-oudbloed>)
- 'Zijn verhalen gaan meestal over bijzondere kinderen, ze hebben altijd iets apart, iets mysterieus, iets ongrijpbaars en toch ook iets vrolijks en dat is nu net de aantrekkingskracht van zijn boeken.' (<https://www.leestafel.info/-stefan-boonen/17261-floris-oudbloed>)
- 'Schoonooghe weet emoties mooi te verbeelden, bijvoorbeeld door Floris af te beelden in een troosteloos landschap, of aan een tafel met zijn vrienden waar de armen van de personen zo lang zijn dat ze vanzelfsprekend contact met elkaar maken. Schoonooghe speelt met stijlen en perspectief, zo lijkt Floris met een dame uit een schilderij van Picasso aan de chocomel te zitten, zien we Floris van bovenaf in zijn bed liggen en de schilderijen in het museum zijn zo getekend dat ze ver boven de bezoekers uittorenen. Het zijn tekeningen die niet iedereen direct zullen aanspreken, maar wie open staat voor een interessante dialoog tussen tekst en illustratie zal ervan genieten.' (<http://www.kinderboekenpraatjes.nl/home-blog/florisoudbloed-stefanboonen>)
- 'Waar het verhaal aanvankelijk eerder traag op gang lijkt te komen laat het einde van het boek de lezer achter met een groot gevoel van voldoening. De auteur slaagt erin de lezer hoop te geven op een wereld waarin het met de mensheid toch nog goed zal komen.' (<http://zoeken.gent.bibliotheek.be/detail/Stefan-Boonen/Floris-Oudbloed-over-een-kabeljauw-leugens/Boek/?itemid=%7Clibrary%2Fmarc%2Fvacc%7C9837084>)

Tot slot

- Als je het boek aan iemand zou moeten aanbevelen, wat zou je dan zeggen? Zou je het aanbevelen of niet?
- Wat heeft jou het meest geraakt in dit verhaal?
- Zijn er dingen die je graag aan de auteur zou willen vragen?
- Zou je nog andere boeken van de auteur lezen?

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.